

Mendelova
univerzita
v Brně

Ústav
vědecko-pedagogických
informací a služeb

**Zpráva o činnosti
Ústavu vědecko-pedagogických informací a služeb
v roce 2011**

leden 2012, zpracovala: Ing. Věra Svobodová.

Ústav vědecko-pedagogických informací a služeb (ÚVIS) je univerzitní pracoviště, které od roku 1990 zabezpečuje komplexní knihovnicko-informační, publikační a audiovizuální služby a to činností ve čtyřech odděleních: Audiovizuálním centrem, Ústřední knihovně, Edičním středisku a Informačním centru. Statistické, ekonomické a výkonnostní ukazatele těchto pracovišť se kompletují a hodnotí vždy k 31. 12. daného kalendářního roku a jsou shrnuty ve Zprávách o činnosti ÚVIS zveřejněných na http://www.mendelu.cz/cz/o_univerzite/organizacni_struktura/celoskolska_pracoviste/uvis.

I. Projekty řešené v rámci ÚVIS v roce 2011

1. Interaktivní informační systém univerzity

Doba řešení: leden – prosinec 2011

Hlavní řešitel: Doc. Ing. Pavel Máchal

Odpovědné osoby: Ing. Věra Svobodová, Ing. Pavel Homola

Finanční podpora: rozvojové programy, dotace 2 mil Kč.

2. Národní klastr informačního vzdělávání (NAKLIV) - podpora spolupráce, sdílení a transferu znalostí

Doba řešení: 1. 10. 2009 – 1. 10. 2012

Hlavní řešitel: Masarykova univerzita, Bc. Jan Zikuška (manažer projektu)

Řešitel za univerzitu: Ing. Jana Kratochvílová

Finanční podpora: ESF OP VK, oblast podpory 2.4 Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj, Partnerství a sítě

URL: www.nakliv.cz/

Žadatelem projektu je Masarykova univerzita, projekt je spolufinancován z ESF v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a má dalších 6 partnerů z okruhu vysokých a vyšších odborných škol a krajských knihoven. Základním cílem projektu je vytvoření sítě a navázání fungující spolupráce v oblasti informačního vzdělávání mezi všemi zúčastněnými institucemi.

3. VZ09003 Elektronické informační zdroje z oblasti technických a aplikovaných přírodních věd pro výzkum

Doba řešení: 2009 – 2011

Hlavní řešitel: Mgr. Štěpánka Žižková, Národní technická knihovna, Praha

Řešitel za univerzitu: Ing. Věra Svobodová, členka Rady projektu za Asociaci knihoven vysokých škol

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

URL: <http://www.techlib.cz/cs/o-nas/odborne-aktivity-ntk/elektronicke-zdroje-konsorcia-ntk/>

Zajištění přístupu do plných textů časopisů nakladatelství Elsevier Science (Science Direct Freedom Collection), Springer Verlag (SpringerLink Journals, John Wiley and Sons (InterScience Journals) a databáze SCOPUS.

4. VZ09011 Zajištění přístupu do klíčových informačních zdrojů pro ekonomický výzkum

Doba řešení: 2009 – 2011

Hlavní řešitel: Ing. Jana Hartmanová, Vysoká škola ekonomická Praha

Řešitel za univerzitu: Ing. Věra Svobodová

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Zajištění přístupu do ekonomických databází EconLit a SourceOECD Periodicals.

5. VZ09009 Multilicence na vstup do Web of Knowledge (přístup do Web of Science a Journal Citation Index)

Doba řešení: 2009 – 2011

Hlavní řešitel: Ivana Laiblová Kadlecová, Knihovna Akademie věd ČR, v. v. i., Praha

Řešitel za univerzitu: Ing. Věra Svobodová

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

URL: <http://www.lib.cas.cz/cs/online-database/web-of-knowledge>

Zajištění přístupu do citační databáze Web of Science a Journal Citation Index prostřednictvím portálu Web of Knowledge.

6. VZ09006 Databáze EBSCO – zdroj vědeckých informací pro humanitní a společenské obory jako podsoučást projektu Zabezpečení EIZ pro výzkum vývoj a inovace (VZ09006)

Doba řešení: 2010 – 2011

Hlavní řešitel: Hana Nová, Národní knihovna v Praze

Řešitel za univerzitu: Ing. Věra Svobodová

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

URL: <http://eifl.nkp.cz>

Pokračování multilicenčního přístupu a využívání databází EBSCO. Pro 49 knihoven zapojených do projektu je zajištěn přístup do dvou nejdůležitějších databází – Academic Search Premier a Business Source Premier. Kromě toho firma EBSCO zpřístupnila jako bonus některé další databáze.

7. VZ09014 Multilicence přírodovědeckých a zemědělských informačních zdrojů pro konzorcium akademické a vědecké sféry České republiky

Doba řešení: 2009 – 2011

Hlavní řešitel: RNDr. Svatopluk Rieger, CSc. Univerzita Palackého Olomouc

Řešitel za univerzitu: Ing. Věra Svobodová, garant projektu za oblast zemědělství a potravinářství

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

URL: <http://lib.natur.cuni.cz/BIBLIO/infoz/>

V rámci tohoto projektu má naše univerzita přístup do databází Knovel Library Premium, BioOne I a II, Biological Abstracts, CSA Illustrata, CAB Abstracts, Food Science and Technology Abstracts, CABI Compendia, PG Agricola.

Většina zdrojů, které jsou pořizovány v rámci projektu INFOZ budou dostupné také během roku 2012, neboť jsou zaplacený v rámci nákladů období příštích. V létě 2011 uvolnilo MŠMT mimořádnou účelovou dotaci pro úhradu projektů projektu VZ09003 a VZ09006 pro rok 2012.

V červenci 2011 byl v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, prioritní osa 3 – Komeracionalizace a popularizace VaV, oblast podpory 3.2 Propagace a informovanost o výsledcích VaV vypsána výzva 4.3 Vybavení odborných vědeckých a oborových knihoven, která byla zaměřena hlavně na pořízení a zabezpečení elektronických a listinných zdrojů a informační zabezpečení celých vědních oborů nejdůležitějšími informačními zdroji. Zaměření výzvy se netýkalo zdrojů pro společenské vědy. V rámci této výzvy bylo na univerzitách ČR připravováno 8 projektů, koncipovaných tak, aby pokryly hlavní obory výzkumu. Rizikem výzvy je skutečnost, že je to otevřená soutěž a v případě nepřijetí některého z projektů zůstanou nepokryty informační zdroje pro celý obor. Dalším problémem je udržitelnost, pro výzvy VaVpl je povinná po dobu 5 let od skončení řešení projektu. Výzva 4.3 povoluje předplatit tři roky udržitelnosti v rámci projektu, dva poslední roky 2018 a 2019 ponесou účastníci plnou finanční zátěž pořízení jednotlivých EIZ. V případě nedodržení podmínek udržitelnosti, ať už ze strany nositele projektu nebo partnerů, hrozí vrácení celé dotace. Ve

druhé polovině roku ÚVIS připravoval projekt MENDELU RESEARCH LIBRARY, jehož prioritou je zabezpečení dostupnosti těchto elektronických informačních zdrojů: CAB Abstracts PLUS Collection od roku 1990 po aktuální rok; CAB Abstracts Archive 1910-1990; CABI Compendia; pořízení kolekce elektronických knih CAB eRefWorks a CAB eBooks; databáze Food Science and Technology Abstracts; Current Protocols; pořízení trvalé licence pro přístup do vybraných titulů z kolekce elektronických knih ebrary Academic Complete; přístup do databáze Environment Complete. Dále je plánováno vybavení knihovny čipovou technologií RFID a doplnění knihovního systému o výpůjční moduly pro dílčí knihovny, modernizace prostředí v knihovně a ve studovně – interiér studovny bude vybaven novým nábytkem včetně obnovy počítačové techniky. Na projektu se jako partneři budou podílet Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Masarykova univerzita v Brně, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně a Veterinární a farmaceutická univerzita v Brně. Počet partnerů je dán zaměřením zdrojů, které jsou stěžejní pro výzkum přispívající setrvalému rozvoji v oblasti zemědělství, lesnictví a potravinářství. Výzkumní pracovníci partnerů budou součástí cílové skupiny projektu a budou využívat přístup k elektronickým informačním zdrojům získaným v rámci projektu. Následně se budou podílet na jejich spolufinancování v rámci udržitelnosti projektu. Hodnota projektu je 65 mil Kč.

V rámci projektů podávaných v této výzvě je naše univerzita partnerem v těchto projektech:

Nositel	Název projektu	Získané zdroje
Univerzita Palackého v Olomouci	NATURA: vědecké informační zdroje přírodních věd	Bioone
Západočeská univerzita v Plzni	SCI-INFO: vědecké informační zdroje pro ČR	Academic Search Premier
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem	VIZ: Vědecké informační zdroje pro výzkum a vývoj	Cambridge Journal Online STM
		Oxford Journal STM
		archívy
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	STMFull: plnotextové databáze pro výzkum a vývoj	Emerald
		STM Proquest

II. Počet studijních míst ve studovnách ÚVIS k 31. 12. 2011

Místnost	Celkem studijních míst	Z toho	
		s počítačem	bez počítače
Čítárna časopisů	39	6	33
Informační centrum	135	63	72
Studovna	90	20	70
Informační centrum - Z	70	5	65
ÚK - výpůjční odd.	9	5	4
ÚK - Lednice	42	26	16
Celkem ÚVIS	385	125	260

III. Přehled výsledků činnosti jednotlivých pracovišť ÚVIS za rok 2011

(podrobná výroční zpráva bude zveřejněna na webových stránkách

http://www.mendelu.cz/cz/o_univerzite/organizacni_struktura/celoskolska_pracoviste/uvis)

941 Audiovizuální centrum (AVC)

Celkem 10 systemizovaných míst. Z toho jsou tři místa obsazena pracovníky se zdravotním postižením a jejich pracovní náplň je upravena tak, aby mohli zvládnout vybrané pracovní činnosti. Z rozpočtu z hlavní činnosti 1101 činí více než polovina (67 %) přímé náklady na údržbu celoškolských učeben, interní informační systém a přepisy filmů dle požadavků fakult.

1. Přehled výroby audiovizuálních děl:

V roce 2011 bylo do inventárního seznamu majetku vloženo celkem 61 titulů v délce 5 265 minut. V průběhu let se struktura filmotéky změnila, převážnou část titulů tvoří dokumentace pořádaných akcí, nahrávek z přednášek a seminářů, vlastní tvorba výukových filmů je pouze v omezené míře. V produkci roku 2011 byl tento poměr 57 dokumentárních záznamů ke 4 vyrobeným výukovým či propagačním filmům. Hodnota těchto filmů byla pro interní inventuru oceněna částkou 394 tis. Kč. Tržní cena by však byla mnohem vyšší. Podle doložených nabídek firem se cena jedné minuty natáčení s jednoduchou grafikou, bez animace pohybuje v rozmezí 8-12 tis. Kč bez DPH.

U záznamů přednášek a videozáznamů z akcí je více možností pořízení:

- pořízení vlastního záznamu na jednu kameru bez obsluhy, pak ale nastává fáze postprodukce, která se minimálně skládá z následujících kroků: natažení zdrojového materiálu do střížny za účelem dalšího zpracování, vystřížení přestávek, ruchů, synchronizace mluveného textu či komentáře s jednotlivými sekvencemi, vytvoření a vložení vstupních a závěrečných titulků včetně případných mezititulků.
- pořízení záznamu na více kamer, online stříh, doplnění titulky a finalizace, rozmnožení na nosiče a do dvou hodin po skončení akce předání pořadajícím – nejčastěji využíváno u konferencí, příspěvek ke propagaci a dobrému jménu univerzity.
- vícedenní natáčení a následný sestřih do kratšího časového úseku, namluvení komentáře, přidání grafiky a animací, titulků, typickým příkladem je záznam z Lesnické všestrannosti, akce, která trvá týden a je shrnuta do cca 100 minut záznamu.

Ev. číslo	Název	délka (min.)	zadavatel	cena
2010_083	Předvánoční koncert na Rybničním zámečku	35	MENDELU	17 500
2011_001	Pěstování orchidejí v arboretu Mendelovy univerzity v Brně	49	MENDELU	24 500
2011_002	Zvířata etiopské zoogeografické oblasti	20	MENDELU	6 000
2011_005	Seminář u příležitosti 85. výr. narození prof. Lužného	84	ZF	10 500
2011_007	Údržba dřevinných porostů v ochranných pásmech	16	LDF	16 000
2011_009	Inovace a trendy ve výuce Aranžování rostlin a Floristika I.	111	ZF	2 000
2011_010	Inovace a trendy ve výuce Aranžování ...II.	107	ZF	2 000
2011_011	Inovace a trendy ve výuce Aranžování ...III.	96	ZF	2 000
2011_012	Inovace a trendy ve výuce Aranžování ...I.	103	ZF	2 000
2011_013	Inovace a trendy ve výuce Aranžování ...II.	112	ZF	2 000
2011_014	Inovace a trendy ve výuce Aranžování ...III.	106	ZF	2 000
2011_016	Vinařství 1	135	ZF	2 000

2011_017	Vinařství 2	134	ZF	2 000
2011_018	Vinařství 3	118	ZF	2 000
2011_020	Zimní univerziáda 2011 Turecko (sestřih)	90	AF	9 000
2011_021	Věda pro výuku I., Kurz OP VK, Lednice	126	ZF	2 000
2011_023	Mendelovo fórum 2011, úvodní představení oboru FIM	18	PEF	3 600
2011_024	Mendelovo fórum 2011, část I.	66	PEF	6 000
2011_025	Mendelovo fórum 2011, část II.	92	PEF	6 000
2011_026	Akademické mistrovství ČR v alpských disciplínách, Bílá v Beskydech	8	AF	8 000
2011_027	Potenciál molekulární genetiky ve šlechtění ječmene...	105	AF	6 000
2011_029	Excelence doktorského studia..., Žebětínský dvůr	9	AF	9 000
2011_031	BioNet 2011, Fytopatologie vs historie	77	AF	6 000
2011_033	Dětský karneval na MENDELU	54	MENDELU	6 000
2011_034	Technologie produkce ovoce	106	ZF	2 000
2011_037	Slavnostní vyhlášení Lesnického parku "Masarykův les Křtiny"	39	MENDELU	10 000
2011_038	Lesnická všestrannost 2011a,b,c,d,e,f,g	102	LDF	51 000
2011_039	BioNet 2011, Úloha reaktivních forem dusíku...	95	AF	6 000
2011_040	BioNet 2011, Biodiverzita rodu Lactuca ...	92	AF	6 000
2011_042	BioNet 2011, Analytické metody studia cytokininů	47	AF	6 000
2011_044	30 dnů poté, aneb zkáza JE Fukushima 1	165	AF	6 000
2011_046	Zakládání travníků I.	129	ZF	2 000
2011_047	Zakládání travníků II.	159	ZF	2 000
2011_048	The role of grasslands in Europe...	88	AF	6 000
2011_052	Bioenergetika polních plodin a travních porostů	150	AF	6 000
2011_053a	Genetically modified plants - specific focus on trees	50	AF	6 000
2011_053b	The creative death: how plants sculpture themselves...	61	AF	6 000
2011_054	Rice in human nutrition - from past experience....	96	AF	6 000
2011_055	Effects of environmental change of plant signalling via...	68	AF	6 000
2011_056	Kurz OP VK, Okrasné rostliny I.	168	ZF	2 000
2011_057	Kurz OP VK, Okrasné rostliny II.	145	ZF	2 000
2011_058	Kurz OP VK, Okrasné rostliny III.	142	ZF	2 000
2011_059	Kurz OP VK, Okrasné rostliny IV.	120	ZF	2 000
2011_060	Kurz OP VK, Okrasné rostliny V., doc. P. Salaš	111	ZF	2 000
2011_063	VI. Jarní vytrubování, Trubači LDF	37	LDF	18 500
2011_068	Závlahové systémy, DVD 1	182	ZF	2 000
2011_069	Závlahové systémy, DVD 2	124	ZF	2 000
2011_071	Farmářská výroba sýrů a kysaných mléčných výrobků VIII.	5	AF	2 500
2011_072	Biotechnologický pavilon M a X, Položení základního kamene	6	MENDELU	3 000
2011_077	Optim. podmínek prostř. a odhadu plemenných hodnot	114	AF	6 000
2011_079	Zahradnictví tropů a subtropů - DVD 1	118	ZF	2 000
2011_080	Zahradnictví tropů a subtropů - DVD 2	142	ZF	2 000
2011_081	Zahradnictví tropů a subtropů - DVD 3	136	ZF	2 000
2011_082	Otevření Akademické zahrady	7	ZF	7 000
2011_083	24. PSD (Pivovarsko-sladařské dny)	23	AF	11 500
2011_084	Úvod do doktorského studia AF	13	AF	6 000
2011_086	Otevření Akademické zahrady - zkrácená verze	2	ZF	1 000
2011_088	Drobné stavby v zahradě (praktická dílna) 1	107	ZF	2 000
2011_089	Drobné stavby v zahradě (praktická dílna) 2	110	ZF	2 000

2011_091	Budoucnost českého zemědělství, ing. A. Babiš	128	AF	12 800
2011_093	Film o zahradnické fakultě	7	ZF	21 000
		5 265		394 400

Pracovníci AVC se také podílejí na monitorování průběhu stavby pavilónů M a X, kdy navázali na tradici sběrné kinematografie prof. Calábka a touto metodou dokumentují průběh stavby. Jedná se o záběry pořízené v (relativně) dlouhých časových intervalech a jejich zobrazení ve zrychleném tempu, výsledkem je dokumentace jak stavby rostou. Pořízený materiál je nutno upravovat, vystříhnout noční úseky, vytvořit a vložit popisující titulky.

2. Videotéka - <http://avc.mendelu.cz/videobase/index.php>

Do videodatabáze bylo v roce 2011 doplněno 136 titulů; v současné době obsahuje databáze celkem 5 778 záznamů. Pravidelně v lednu ve spolupráci s ČVUT probíhá přehlídka TECHFILM 2011- Mezinárodní festival filmů o vědě, technice a umění. bylo promítnuto 26 titulů, z toho 6 filmů z vlastní produkce Audiovizuálního centra. Celková nabídka festivalových filmů byla mnohem širší, vyučující si zapůjčili 49 titulů.

3. Přepisy a duplikace filmů

Na duplikaci (rozmnožování) filmů bylo z fakult přijato celkem 72 požadavků, AF 21 požadavků za 16 546 Kč, LDF 9 za 8 290,- Kč, ZF 24 za 26 586,- Kč, PEF 2 požadavky za 254 Kč, rektorát 5 za 2 200,- Kč, ICV 3 za 550 Kč, celkem bylo přeúčtováno 61 tis. Kč.

4. Dokumentování života univerzity

Pořizování fotodokumentace, videozáznamů, zvukových nahrávek představuje jednoznačnou dokumentaci o životě školy. Institucionalizované pořizování této dokumentace zaručuje úplnost, komplexnost, nadhled a neutralitu. Tuto povinnost univerzity jako veřejnoprávnímu původci ukládá zákon o archivnictví a spisové službě. Protože univerzita dosud nedisponuje elektronickým archívem, uchovává a zpřístupňuje foto a videodokumentaci na svém serveru audiovizuální centrum (fotogalerie a videotéka. Do fotogalerie bylo vloženo 39 souborů dokumentujících akce pořádané na univerzitě. Několik fotografií na ukázkou z nejdůležitějších akcí je vystaveno na webech AVC, kompletní fotodokumentace každé akce je uložena na serveru AVC.

5. Zápůjčky výukové techniky, provoz auly

Řada ústavů nemá učebny vybavené dataprojektorem, takže v případě potřeby si jej půjčují z AVC – celkem 134 zápůjček. V aule se pracovníci AVC podíleli na organizaci 63 akcí, připravili ozvučovací a záznamovou techniku podle přání pořadatele. Nejsou započteny nácviky, přípravy před akcí, případně demontáž techniky. Rozdělení podle fakult: AF 23, PEF 20, LDF 3, ZF 1, FRRMS 3, ICV 8, rektorát 5. Precizní výkon pracovníků Audiovizuálního centra přispěl k důstojnému průběhu smutečního rozloučení v říjnu 2011.

6. Provoz výukové multimediální techniky na celoškolských učebnách, servis, údržba, poradenství

AVC plně zajišťuje audiovizuální výukovou techniku na celoškolských učebnách (A01, A11, A12, A31, C01, C02, Q01, Q02, Q03). V každé učebně se zasahuje zhruba 2x týdně, bylo provedeno celkem 116 konzultací, 58 individuálních konzultací. Technik se věnuje:

- preventivní údržbě a kontrole funkčnosti techniky (výměna lamp v dataprojektorech, čištění filtrů),
- diagnostikování závad na posluchárnách a koordinaci prací externího servisu,
- obnově techniky a zkoušení nejnovějších multimediálních technologií.

V průběhu prázdnin proběhly rozsáhlé profylaxe, opravy kabeláží, doprogramování řídicích systémů (Q01, Q02, Q03, A01, C01, C02, A12) a příprava pro HD přenosy na posluchárnách Q01, Q02, Q03.

Přehled využití celoškolských poslucháren fakultami v zimním semestru 2011/2012:

Označení učebny		Počet míst	Počet výukových hodin za týden						za týden
			AF	FRR	LDF	PEF	ZF	ICV	celkem
A	01	180	17	2	4	10	7	2	42
A	11	73	36				12		48
A	12	48	48				4	4	56
A	31	60	42				6		48
A	414	26	28						28
C	01	132	30		2	6	4	2	44
C	02	132	23		2	3	6		34
S	122	24					24		24
S	127	28					12		12
Q	Q 01	361	8	8		38		4	58
Q	Q 02	170	10			36	6	2	54
Q	Q 03	170			2	55		2	59
			242	10	10	148	81	16	507

7. Provoz interního informačního systému (IIS)

V roce 2011 pracovníci AVC úspěšně realizovali rozvojový projekt Interaktivní informační systém univerzity. Hlavním výstupem projektu jsou informační panely s dotykovým interaktivním ovládním umístěné v areálu MENDELU: venkovní samostatně stojící před budovu B, venkovní zavěšený na zdi u strážnice, 2 vnitřní ve vestibulech hlavních budov (A, Q). Bylo odzkoušeno interaktivní ovládním, vytvořena informační programová smyčka a vybudováno odbavovací pracoviště, ze kterého se budou centrálně distribuovat informace na jednotlivé panely, obsah bude různý podle umístění panelů. Celkem bylo na televizním okruhu vystaveno 453 zpráv (215 zpráv v roce 2010). Všechny informace byly přeneseny na WWW stránky. V bezvadném stavu se udržují technika pro Interní informační systém a společná televizní anténa.

8. Výroba identifikačních průkazů studentů a zaměstnanců MENDELU včetně fotografování

Tuto činnost upravují dvě směrnice: č. 3/2010 Vydávání průkazu studenta Mendelovy univerzity v Brně, č. 4/2010 Vydávání průkazu zaměstnance Mendelovy univerzity v Brně a některých dalších průkazů. Fotografování zaměstnanců se provádí v nástupní dny tj. 1 a 15. v měsíci, fotografování studentů ve dnech zápisu do studia, v případě souběhu termínu u více fakult jsou zřizovány až tři simultánní pracoviště. Během roku bylo zhotoveno 4 529 fotografií a vyrobeno celkem 5 045 ks identifikačních průkazů, zhruba stejně jako v předcházejícím roce. Náklady se každé čtvrtletí rozúčtovávají nákladovým střediskům. Největším přínosem této služby je rychlá a bezprostřední reakce, bezodkladné vyřízení požadavků do 24 hodin (noví zaměstnanci, ztráty průkazů, zahraniční hosté a pobyty zahraničních studentů na univerzitě). Propojení výroby průkazů s UIS přináší ochranu osobních údajů a minimální administrativu.

Rozdělení vyrobených průkazů podle typu:

S – studentských 3 433 ks, T – učitelských 72 ks, D pro distanční studium 1 093 ks, zaměstnaneckých 108 ks, pro externisty 312 ks (z toho 208 ks pro BIBS), pro správu kolejí a menz bylo vyrobeno 27 karet.

S úspěchem se setkala nová služba – výroba průkazkových fotografií pro pas nebo občanský průkaz, bylo uspokojeno 150 uživatelů.

9. Výdej ze skladu AVC

Sklad slouží jako výrobní sklad materiálu potřebného pro produkci pracoviště, obrat skladu byl zhruba stejný jako předešlém roce (315 tis. Kč).

942 EDIČNÍ STŘEDISKO (ES)

Ediční středisko (ES) zajišťuje pro všechny fakulty univerzity, pro potřeby vysokoškolského ústavu a pro celoškolská a rektorátní pracoviště tyto činnosti:

- vydávání a distribuci skript, vysokoškolských učebnic, studijních opor, studijních programů, sborníků a brožur
- tisk provozních materiálů, reprezentativních a příležitostných tisků
- tisk posterů až do formátu A0, informačních letáků, pozvánek, vizitek
- předtiskovou přípravu a vydávání následujících vědeckých časopisů
- Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis
- Edice Folia Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis
- Beskydy
- propagaci a prodej skript v prodejně, prodej skript na fakturu
- poskytuje operativní tiskové práce pro žadatele z řad zaměstnanců univerzity včetně zhotovování obálek a vazeb na vytištěné nebo přinesené materiály

Legislativně je vydavatelská činnost vymezena zákonem č. 46/2000 Sb. o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku (tiskový zákon) včetně pozdějších změn, zákonem č. 37/1995 Sb. o neperiodických publikacích a zákonem č. 121/2000Sb o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským včetně pozdějších změn, vyhláškou MK ČR č. 182/2001 Sb. o příjemcích povinného výtisku periodického tisku, vyhláškou MK ČR č. 156/2003 Sb o příjemcích povinného výtisku neperiodických publikací.

Svou činnost Ediční středisko vykonává na základě živnostenských listů v oboru vydavatelské a nakladatelské činnosti a vázání a konečného zpracování knih a dalších tiskovin, na základě registrací periodického tisku na Ministerstvu kultury ČR, má právo přidělovat číslo ISBN neperiodickým tiskovinám. Je považováno za vydavatelství s vědeckou redakcí.

Ediční středisko je členem Svazu českých knihkupců a nakladatelů, pravidelně se zúčastňuje knižních veletrhů, odborných konferencí a seminářů. Propagací vlastní produkce zprostředkovává seznámení široké odborné i laické veřejnosti s vědeckým a pedagogickým potenciálem Mendelovy univerzity v Brně.

Činnost Edičního střediska je koordinována Radou pro ediční a audiovizuální činnost řízenou prorektorem pro pedagogiku a složenou ze zástupců fakultních edičních a audiovizuálních komisí a řízena vedoucím Ústavu vědecko–pedagogických informací a služeb. ES spolupracuje s redakčními radami časopisů (Acta Universitatis, Edice Folia, Beskydy). Je vydavatelstvím s vědeckou redakcí. Pravidla pro vydávání publikací jsou stanovena ve Směrnici č. 2/2008 pro ediční a audiovizuální činnost. Každoročně je sestavován ediční plán výroby studijních materiálů, který je základem výrobní činnosti ES. Za věcnou správnost vydávaného titulu odpovídá autor, za odbornou úroveň titulů navrhovaných k výrobě ediční a audiovizuální komise jednotlivých fakult.

Největší producenti knih na území ČR podle počtu vydaných titulů v roce 2010

(pouze vydavatelé vysokých škol, univerzit a ústředních státních institucí). Pro možnost srovnání je rovněž uvedena produkce v letech 2009-2006.

1.	Vydavatelství univerzity Palackého , Olomouc	403/265/274/352/295
2.	Masarykova univerzita, Brno	354/224/350/303/279
3.	Česká zemědělská univerzita , Praha	272/220/188/223/250
4.	Vysoké učení technické, Brno	240/258/234/169/227
5.	VŠ báňská – Technická univerzita Ostrava	234/344/305/371/244
6.	Karolinum, Praha	203/243/252/204/193
7.	Vydavatelství ČVUT, Praha	170/232/266/292/185
8.	Technická univerzita, Liberec	133/140/135/134/103
9.	Oeconomica-VŠE, Praha	122/166/183/149/141
10.	Mendelova univerzita v Brně	119/114/127/88/105
11.	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	116/135/127/152/99
12.	Univerzita obrany, Brno	95/134/171/102/58
13.	Univerzita J.E.Purkyně, Ústí nad Labem	90/108/171/124/75
14.	Západočeská univerzita, Plzeň	87/104/94/106/60
15.	Ostravská univerzita, Ostrava	85/132/165/144/128

Zdroj: GrandBiblio, 2011, str. 40-41

1. Personální obsazení

V současné době má ES 6 systemizovaných míst, z toho 3 patří do dělnické kategorie, chybí činnosti grafika a jazykového korektora. Personálně je poddimenzována příprava k tisku, dva lidé zabezpečují sazbu, opravy po korekturách a tisk vědeckých publikací včetně vydávaných časopisů, ale také tisk různých zpráv, posterů, vizitek tak, aby výstupy odpovídaly jednak standardním požadavkům na kvalitu tisku, jednak požadavkům na jednotný vizuální styl univerzity.

Jméno	Zařazení	Úvazek
Danuše Drápelová	Vedoucí	1,0
Ing. Petra Černohlávková	DDP - příprava k tisku	1,0
Dana Dadáková	Knihvazačka	1,0
Pavel Jílek, DiS.	DDP - příprava k tisku	1,0
Jakub Vágner	Knihář	1,0
Marie Vodáková	Dělnice v tiskárně	1,0

2. Výroba skript

Srovnatelná s úrovní roku 2010 (33 titulů). Náklady na skripta činily 1,425.851,- Kč., bylo vyrobeno 14 690 svazků, průměrná cena za 1 ks je 97 Kč (118 Kč v roce 2011).

Fakulta	I. vydání	Další vydání	Dotisk	Celkem titulů	Náklady (Kč)
AF	6	2	3	11	366 660
LDF	2	0	1	3	212 540
PEF	15	1	3	19	643 631
ZF	1	0	1	2	33 460
FRRMS	1	0	1	2	41 580
ICV	2	0	0	2	127 980
Celkem	27	3	9	39	1 425 851

3. Prodej a převody skript

Stav skladu:

k 1. 1. 2011: 634 titulů, 48 765 svazků v hodnotě 6 035 362 Kč.

k 1. 1. 2010: 370 titulů, 51 769 svazků v hodnotě 6 714 089,50 Kč.

Roční obrat: prodáno 9 791 ks skript v hodnotě 1 410 772 Kč.

Srovnání tržeb za skripta v letech 2007-2011

	Počet zákazníků	Počet prodaných kusů	Tržba v prodejně (Kč)	Tržba na faktury (Kč)	výdej na ústavy (Kč)	Tržba celkem (Kč)
2011	9 388	9 791	1 124 157	199 793	86 822	1 410 772
2010	9 875	9 719	1 286 557	159 358	53 667	1 499 582
2009	11 031	11 863	1 514 711	94 323	87 213	1 696 247
2008	10 446	14 241	1 808 375	202 671	175 704	2 186 750
2007	11 256	15 407	1 696 402	463 499	212 210	2 372 111

Propagační předměty s logem univerzity:

K 1.1. 2011 bylo na prodejním skladě 205 ks propagačních předmětů v hodnotě 31 846 Kč.

4. Přidělená ISBN

Celkový počet přidělených ISBN k publikacím za rok 2011 byl 122 čísel: 30 skripta, 10 monografií v edici Folia Universitatis, 82 titulů sborníků z pořádaných konferencí.

5. Vydávaná periodika

Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis

Mezinárodní vědecký časopis Mendelovy univerzity v Brně, který zveřejňuje a propaguje výsledky výzkumu. Je zařazen do seznamu recenzovaných periodik MŠMT a do databáze SCOPUS. Podle Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací v roce 2010 a 2011 článku v tomto časopise přísluší 12 bodů. V současné době časopis prochází evaluačním procesem vydavatelství Thomson Reuters, který zatím nebyl ukončen a je naděje získat impact factor. Prudce stoupá zájem o publikování, což se promítá do většího rozsahu jednotlivých čísel a sedmi čísel v ročníku.

Výroba časopisu Acta Universitatis v roce 2011:

číslo	počet výtisků	počet stran	z toho barva	výrobní náklady	cena za kus
1	268	224	87	70 564	263
2	308	418	84	104 219	338
3	267	262	72	68 441	256
4	302	426	85	104 611	346
5	269	340	80	81 328	302
6	262	406	114	102 104	390
7	290	558	104	126 204	435

Rozsah časopisu za posledních 5 let

roky	články	stránky
2007	127	1 242
2008	186	1 704
2009	150	1 404
2010	238	2 302
2011	309	2 634

Folia Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis

Edice registrována jako periodikum, jednotlivá čísla jsou monotematická s přiděleným ISBN.

Fakulta	Počet titulů	Počet stran celkem	Počet svazků
AF	2	205	200
LDF	3	367	570
PEF	4	321	430
FRRMS	1	104	100
ZF	0	0	0
Celkem	10	997	1 300

Beskydy (The Beskids Bulletin)

Časopis publikuje recenzované vědecké práce zaměřené na celé území Beskyd a další horské lesní ekosystémy v Evropě. Navazuje na Zpravodaj Beskydy vydávaný v roce 1988 až 2007. Vychází 2x ročně s podporou VZ MSM 6215648902 v nákladu 110 ks. Je zařazen v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných časopisů, je šířen podle zásad open access a zařazen v Directory of Open Access Journals. Číslo 1/2011- 81 stran, číslo 2 – 193 stran.

6. Práce na zakázky pro součásti univerzity, hrazeno vnitropodnikovým přeúčtováním

Vyřizeno 453 žadanek a vyúčtováno 619 413 Kč.

Fakulta	1. čtvrtletí		2. čtvrtletí		3. čtvrtletí		4. čtvrtletí	
	žadanky	Kč	žadanky	Kč	žadanky	Kč	žadanky	Kč
AF	56	32 820	64	97 181	44	96 474	51	44 870
LDF	21	5 870	23	50 538	15	5 776	35	86 300
PEF	5	622	8	7 844	15	12 964	27	18 325
ZF	4	8 553	5	1 967	1	9 315	4	12 645
Celoškol. prac.	4	1 806	1	28	1	85	0	0
FRRMS	0	0	1	10 619	2	2 346	6	33 238
ICV	8	2 920	9	2 025	8	44 334	8	16 460
R-projekty	9	3 312	8	1 632	3	3 037	5	919
SKM	0	0	1	1 166	0	0	1	3 422
Celkem	107	55 903	120	173 000	89	174 331	137	216 179

7. Tisk posterů:

Zhotoveno 361 zakázek v hodnotě 99 266 Kč (AF 208 požadavků, LDF 38, PEF 3, ZF 4, ICV 23, FRRMS 13, rektorát a celoškolská pracoviště 83).

8. Brožury bez přiděleného ISBN

Brožura je více než 5 potištěných stran spojených vazbou např. různé zprávy, materiály do výuky, programy konferencí a podobně:

	AF	LDF	PEF	ZF	ICV	Rektorát	FRRMS
Počet titulů	27	16	12	1	32	37	3
počet stran celkem	3 123	1 972	746	7	4 124	5 016	151
počet výtisků celkem	2 640	240	735	750	1 620	1 174	402

9. Okénko - placeno hotově (Zakázky studentům a zaměstnancům univerzity, placené hotově)

	Počet zákazníků	Tržba v Kč	Tržba na zákazníka
2011	3 301	156 193	47,32
2010	1 948	194 035	100
2009	1 760	209 644	119
2008	15 825	175 175	11
2007	32 523	300 781	9

943 ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA (ÚK)

Posláním knihovny je informační zabezpečení studia a vědecko-výzkumné činnosti univerzity. Toto poslání je naplňováno činností, která spočívá ve shromažďování, zpracovávání, uchovávání a zpřístupňování knihovního a informačního fondu prostřednictvím knihovnických a informačních služeb.

Legislativní dokumenty, kterými se řídí činnost knihovny:

Zákon o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb č.257/2001 Sb. ze dne 29. června 2001 (knihovní zákon). Klíčovým pojmem, který kromě jiných zákonů vymezuje, je pojem knihovna, kterou rozumí zařízení, v němž jsou způsobem zaručujícím rovný přístup všem bez rozdílu poskytovány veřejné knihovnické a informační služby vymezené tímto zákonem, a které je zapsáno v evidenci knihoven.

Vyhláška 88/2002 Sb. Ministerstva kultury k provedení zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb.

Autorský zákon (Zákon č. 398/2006 Sb., úplné znění zákona č.121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č.81/2005 Sb., zákonem č.61/2006 Sb. a zákonem č.216/2006 Sb.).

Zákon 111/1998 Sb. o vysokých školách.

Zákon o ochraně osobních údajů č.101/2000 Sb. ze dne 4. 4. 2000.

Zákon o svobodném přístupu k informacím č. 106/1999 Sb. ze dne 11.5.1999.

Listina základních práv a svobod.

1. Statistika knihovního fondu univerzity

Počet knihovních jednotek:	397 464
Přírůstky za rok 2011:	19 660 (z toho je 12 144 závěrečných prací)
Úbytky za rok 2011:	20 378
Počet titulů odebíraných periodik:	645 (488 nákupem, 157 výměnou)
Počet exemplářů odebíraných periodik:	970
Počet zaregistrovaných uživatelů k 31. 12. 2011:	8 330
Počet absenčních výpůjček ve všech půjčovnách:	58 832

2. Vybrané poplatky

Registrace:	317 520,00 Kč
Pokuty za překročení výpůjční lhůty:	96 001,00 Kč

Jedná se o celkovou částku za registrační poplatky (120,- Kč v prvním ročníku každého studia studenti MENDELU, 240,- Kč externisté) a za pokuty při překročení výpůjční lhůty vybranou v těchto prostorách: výpůjční oddělení knihovny Brno, studovna a informační centrum v budově A, knihovna a studovna v budově Z, detašované pracoviště na ZF v Lednici. Částka za registraci je výnos univerzity, z vybraných pokut jsme za 37.533,- Kč nakoupili knihy do knihovny v Brně a Lednici a do studijních prostor.

3. Prostředky, za které byl nakoupen knihovní fond

Časopisy, úhrada za univerzitu:	4 430 566,00 Kč
Knihy a ostatní dokumenty (včetně grantů):	2 578 091,00 Kč
Elektronické informační zdroje:	1 923 457,00 Kč
Celkem:	8 932 114,00 Kč

Jedná se o prostředky celé univerzity, včetně projektů a grantů, za nákupy do knihovny, studijních prostor a zejména do dílčích knihoven.

V březnu 2011 knihovna zveřejnila výzvu „Podpořte svou knihovnu, darujte jí knihu“. Na základě této výzvy jsme darem obdrželi 144 knih od pedagogů ze všech fakult. Celkem bylo darem do všech knihoven na univerzitě získáno 703 dokumentů v hodnotě cca 130 507,- Kč.

Výměnou bylo získáno 169 dokumentů v hodnotě cca 12 975,- Kč.

Podíl fakult na nákupu studijní literatury

Fakulta:	Do knihovny a studijních prostor (Kč):	Do dílčích knihoven na ústavech (Kč):
AF	300 000	343 746
LDF	23 140	291 656
ZF	0	186 296
PEF	66 667	927 989
FRRMS	3 170	137 912
ICV	2 129	49 209

Rozdíl mezi součtem částky v tabulce a položce „Knihy a ostatní dokumenty (včetně grantů)“ je dán tím, že do 20. 1. 2012 nebyly všechny knihy zkatologizovány.

4. Personální obsazení

V roce 2011 nedošlo k personálním změnám, stav je následující:

Vladimíra Perlová (vedoucí, souborný katalog) - tel. 545135168, e-mail: perlova@mendelu.cz

Šárka Novotná (akvizice a evidence časopisů) - tel. 545135034, e-mail: sarka.novotna@mendelu.cz

Marie Drásalová (akvizice a evidence knih) - tel. 545135168, e-mail: marie.drasalova@mendelu.cz

Lenka Hrozková (revize, retrokatalogizace, metodika dílčích knihoven) – tel. 545135034, e-mail: hrozkova@node.mendelu.cz

Lenka Baláková (výdej, katalogizace, služby pro ústavy) – tel. 545135040, e-mail: lenka.balakova@mendelu.cz

Markéta Vávrová (výpůjční oddělení) – tel. 545135035, e-mail: marketa.vavrova@mendelu.cz

Jana Matlová (výpůjční oddělení) – tel. 545135035, e-mail: jana.matlova@mendelu.cz

Alena Galbavá (pracoviště Lednice) - tel. 519367395, e-mail: galbava@zf.mendelu.cz

Eva Flajšingerová (pracoviště Lednice) - tel. 519367395, e-mail: qqflajsi@zf.mendelu.cz

5. Akvizice a evidence časopisů a knih, tvorba souborného katalogu

Provádíme akvizici a evidenci českých i zahraničních knih a časopisů centrálně pro celou univerzitu.

Při akvizici časopisů se snažíme o zachování kontinuity a dále řešíme požadavky fakult, při odběru zahraničních periodik jsme vázáni smlouvami o konsorciálním přístupu v rámci programu INFOZ – jedná se o tituly přístupné v čítárně časopisů a v knihovně v Lednici. Časopisy odebírané do dílčích knihoven se objednávají podle požadavků fakult (1x ročně tajemníci potvrzují), hradí je fakulty.

Akvizice knih do dílčích knihoven se provádí podle požadavků ústavů, knihy si hradí ústavy ze svých zdrojů.

Doplňování studijní literatury do knihovny a studijních prostor je závislé na rozhodnutí fakult, oddělení 943 a 944 nemá v rozpočtu položku nákup knih (kromě 5 tis. pro knihovnu beletrie). Agronomická fakulta deponovala na nákup knih 300 tis. Kč, výběr tištěných i elektronických knih provedla knihovna, knihy jsou evidované v souborném katalogu a dostupné v knihovně a studijních prostorech. Ostatní fakulty se na nákupu podílely podle výše uvedené tabulky.

Evidence a souborný katalog je vytvářen v automatizovaném knihovnickém systému KPWinSQL, katalogizaci provádíme dle platných standardů (mezinárodní katalogizační pravidla AACR 2) ve formátu MARC21. Souborný online katalog je přístupný na webových stránkách <http://katalog.mendelu.cz>. Na stránkách katalogu je aplikace Návrh na zakoupení knih do fondu Ústřední knihovny a Informačního centra MENDELU, která umožňuje uživatelům navrhnout knihy ke koupi. Po vyplnění formuláře je návrh odeslán kompetentním pracovníkům a uživatel je informován o vyřízení. Z vyhledaných záznamů je možné vygenerovat citaci, katalog je provázán s aplikací serveru www.citace.com.

V rámci katalogizace se snažíme posílat autoritní záznamy do Národní knihovny ČR do Souboru národních autorit.

Správu knihovnického systému pro knihovnu zajišťuje pracovnice Ústavu informačních technologií RNDr. Jana Gotthardová. Každý rok se účastníme jednání s producentem a dodavatelem automatizovaného knihovnického systému, kde jsme informováni o jeho vývoji a připravované nové verzi. Všechny upgrady systému máme a budeme mít v rámci servisní podpory, kterou Ústřední knihovna hradí ze svého rozpočtu.

I v roce 2011 pracovnice Ústřední knihovny udržovala aktuální databázi časopisů v souborném katalogu ČR (CASLIN), v souborném katalogu Virtuální polytechnické knihovny a v databázi MEDVIK Národní lékařské knihovny - opravy a aktualizace za MENDELU.

6. Výpůjční oddělení

Provoz: po, st: 8.00 – 17.00, út, čt, pá: 8.00 – 14.00

9 studijních míst, z toho 5 vybavených počítačem pro vyhledávání v souborném katalogu.

Zajišťuje výpůjční služby pro vědecké a pedagogické pracovníky univerzity, studenty, ostatní zaměstnance, externisty z řad bývalých zaměstnanců a ostatní odbornou veřejnost podle knihovního a výpůjčního řádu. Ve výpůjčním oddělení mohou uživatelé platit čtenářský poplatek (aktivace ISIC, ITIC, průkazu zaměstnance nebo průkazu externisty na čtenářský průkaz). Zaměstnanci, pokud se jednou v knihovně zaregistrují, mají po dobu trvání pracovního poměru provedenou aktivaci na další akademický rok vždy automaticky.

Výpůjční modul je součástí automatizovaného knihovnického systému KPWinSQL, který umožňuje rezervace, platby, kontroly výpůjček a prolongaci uživateli na webech, automatické odesílání upomínek, propojení systému v Brně a Lednici. Uživatelé si stav svých výpůjček mohou kontrolovat a svoje výpůjčky prodlužovat v online katalogu na adrese <http://katalog.mendelu.cz>.

V létě 2011 byla dokončena revize knihovního fondu ve skladu a archivu skript výpůjčního oddělení, nyní pracujeme na opravách, dohledávání a odpisech, abychom mohli zprovoznit v online katalogu aplikaci, kdy uživatel vidí, která kniha je na regále. Průběžně se provádí retrokatalogizace, opravy a slučování záznamů v knihovnickém systému podle platných pravidel a standardů. Tato systematická činnost přináší výsledky a užitek pro naše uživatele, v souborném katalogu jsou lépe dohledatelné zejména starší dokumenty z první vlny retrokatalogizace (původně pouze neúplné záznamy bez klíčových slov) a tento fond se půjčuje.

V rámci úspor přestala Ústřední knihovna vyvazovat časopisy z čítárny časopisů, ukončené ročníky se dávají pouze do desek a ukládají na galerii v čítárně, starší ročníky se přesouvají do skladu výpůjčního oddělení.

V letních měsících jsme přesignovávali a vřazovali fond z bývalé ekonomické studovny Q do fondů ústřední knihovny, protože prostory na uložení těchto knih ve volném výběru nemáme.

Od března 2009 vlastní Ústřední knihovna bibliobox Herbie, který je umístěn na chodbě v suterénu budovy A mezi knihovnou, studovnou a informačním centrem a slouží k vracení dokumentů mimo provozní dobu knihovny. Do biblioboxu lze vracet knihy z kteréhokoliv výpůjčního místa na MENDELU, obsluha bibliobox na začátku každého pracovního dne vybírá a podle čárových kódů v knize odepíše vypůjčené knihy z konta uživatele. Uživatelé si mohou výpůjčky zkontrolovat v souborném katalogu. Tato služba je velmi využívaná, denně odepisujeme z biblioboxu 50 – 100 výpůjček, v době velkých front v knihovně se bibliobox vybírá několikrát denně.

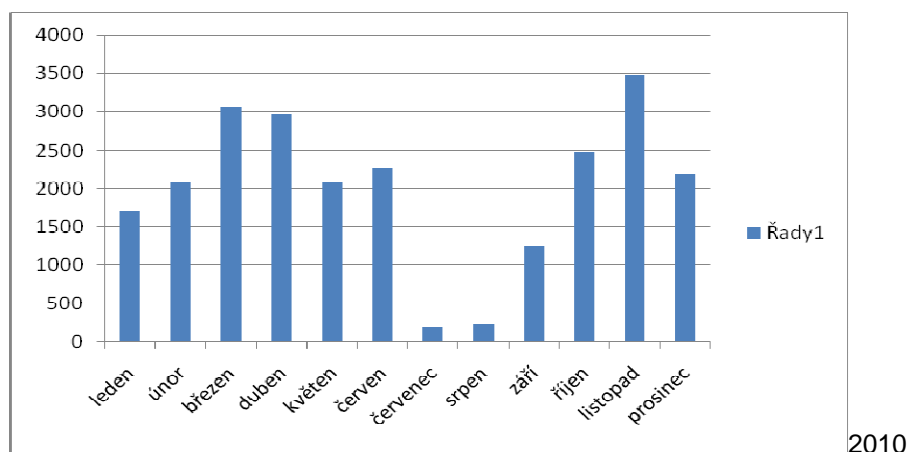
V březnu a dubnu 2011 byl řešen havarijný stav podlahy ve výpůjčním oddělení, proběhla druhá část rekonstrukce. Znamenalo to omezení provozu, protože po dobu rekonstrukce musely být demontovány kompaktní regály a knihy přemístěny na místo, kde byly nedostupné. Stěhování fondu před a po rekonstrukci zajišťovali pracovníci Ústřední knihovny a Informačního centra.

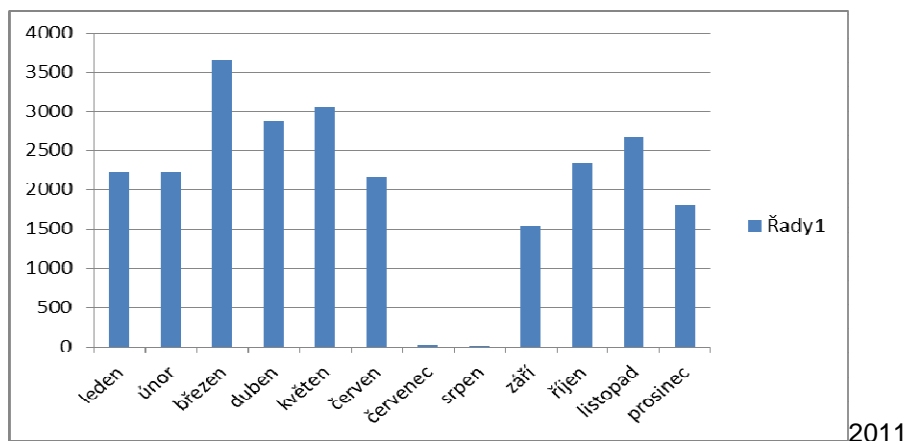
7. Knihovna Lednice – detašované pracoviště

Provoz: Po – Čt: 8.00 – 18.00, Pá: 8.00 – 15.00

Přístupy do studijních prostor od ledna do prosince, srovnání 2010-2011:

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Celkem
2010	1702	2071	3074	2968	2079	2260	176	232	1246	2473	3481	2179	23941
2011	2222	2225	3658	2879	3069	2158	29	2	1545	2331	2668	1804	24590

Detašované pracoviště Ústřední knihovny sídlí v areálu ZF v Lednici v budově D a slouží primárně uživatelům Zahradnické fakulty, která má sídlo a hlavní část výuky v Lednici. V žádném případě to ale neznamená, že uživatelé ZF nemohou využívat služeb ÚVIS v Brně a naopak. Ústřední knihovna jako celoškolské pracoviště poskytuje služby všem uživatelům MENDELU bez ohledu na místo.

K dispozici je 42 studijních míst, z toho 26 je vybaveno počítačem (2 počítače jsou vyhrazeny pouze pro vyhledávání v souborném katalogu), kopírka, tiskárna, skener, knihovna funguje jako dobíjecí místo. Uživatelé mají k dispozici stroj na kroužkovou vazbu. Ve volném výběru knihovny jsou skripta a další odborná literatura včetně encyklopedií a slovníků, české a zahraniční časopisy, vysokoškolské kvalifikační práce. Knihovna je bezbariérová, součástí knihovny je prostorný archiv v suterénu, který je se studovnou propojen nákladním výtahem.

Knihovna v Lednici pro uživatele ze ZF zajišťuje výpůjční služby včetně rezervace, přijímá registrační poplatky (výpůjční protokoly v Brně a Lednici jsou propojeny, je jedno kde uživatel zaplatí), školení a pomoc při vyhledávání v elektronických informačních zdrojích, exkurze v knihovně nejen pro nové studenty v Lednici – celkem v Lednici 8 exkurzí a školení pro 140 účastníků, meziknihovní výpůjční službu pro uživatele ze ZF – celkem 230 požadavků. Pracovnice zprostředkovávají pro studenty v Lednici prodej skript z prodejny edičního střediska v Brně.

8. Služby pro dílčí knihovny a revize knihovního fondu

V roce 2011 bylo odepsáno 20 378 svazků (18 677 knih, 1 701 časopisů), z toho 6 619 knih a 97 časopisů - ztrát z revize. Nedokončeny jsou výsledky revize v 6 dílčích knihovnách z důvodu nedořešení náhrad při ztrátě nebo dohledávání publikací. Tyto záležitosti se řeší průběžně s dílčími knihovníky. Dílčí knihovna 219/3 pěstování rostlin Ústavu pěstování, šlechtění rostlin a rostlinolékařství jako jediná revizi doposud neprovedla.

Bylo provedeno 38 převodů mezi dílčími knihovnami, vygenerováno a zasláno 39 exportů z knihovnického systému pro dílčí knihovny a uskutečněna 1 metodická návštěva v dílčí knihovně. Konzultace a potřebné informace podáváme průběžně osobně, telefonicky, mailem, využíváme elektronickou e-mailovou konferenci.

V roce 2011 Ústřední knihovna zpracovala a zveřejnila Metodické pokyny pro vedení dílčích knihoven na pracovištích Mendelovy univerzity v Brně. Metodika je zpracovaná v souladu se Zákonem č. 257/2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, s Vyhláškou Ministerstva kultury č. 88/2002 k provedení zákona 257/2001 a dalšími předpisy.

9. Knihovna beletrie – dílčí knihovna

Provoz: úterý a čtvrtek 11.00 – 14.00

Bývalá odborářská knihovna je vedena jako jedna z dílčích knihoven. Ústřední knihovna zajišťuje akvizici, zpracování a evidenci fondů, provoz zajišťuje externí spolupracovnice na dohodu o pracovní činnosti, v roce 2011 na 6 hodin týdně.

Knihovna sídlí v příjemných prostorách v budově A – půlkruh u studovny, vchod pro návštěvníky je ze dvora.

V roce 2011 bylo nakoupeno 21 knih za cca 5000,- Kč z prostředků 943, darem jsme získali 22 knih cca za 1500,- Kč. V průběhu roku se provedla retrokatalogizace 593 knih.

Knihovna má 191 aktivních čtenářů, v roce 2011 si vypůjčili 767 knih.

Knihovna je přístupná všem současným i bývalým zaměstnancům a studentům Mendelovy univerzity. Studenti velmi využívají a oceňují fond, který jsme získali v r. 2008 darem – anglická beletrie v originále.

Budeme pokračovat v retrokatalogizaci fondu a rádi bychom v rámci možností doplnili fond podle požadavků čtenářů.

10. Novinky, akce, poznámky

14. 2. – 25. 2. 2011 v galerii Hrášek - Ústřední knihovna zajistila pro Mendelovu univerzitu putovní výstavu Free Culture – Svobodná kultura připravenou občanským sdružením Archiv výtvarného umění, výstava byla tematicky zaměřená na svobodné šíření informací.

Květen 2011 – Ústřední knihovna zprostředkovala u dodavatele Phoenix Bookshop 15%-20% slevu na zahraniční knihy u příležitosti konání mezinárodního knižního veletrhu Svět knihy 2011.

21. června 2011 – pro Institut celoživotního vzdělávání a projekt „Inovaci odborného, pedagogického a manažerského vzdělávání ke zvýšení konkurenceschopnosti“ kurz Knihovnictví – vedení dílčích knihoven. V rámci kurzu byli dílčí knihovníci a další zájemci seznámeni s metodickými pokyny pro vedení dílčích knihoven.

6. září 2011 – tentýž kurz pro dílčí knihovníky a další zájemce ze Zahradnické fakulty v Lednici.

Září 2011 – prostřednictvím studijních oddělení fakult byl při zápisu studentů distribuován leták „Informace pro prváky aneb pracoviště ÚVIS se představují“, dále jsme pro propagaci vydali záložky a informační letáky s logem ICUK.

25. – 26. října 2011 – prodejní výstava anglických odborných knih Vědecká literatura 2011 v areálu univerzity v budově Q ve spolupráci s knihkupectvím Malé centrum – sleva na zahraniční knihy 10%.

S uživateli z řad studentů pracovníci knihovny velmi živě diskutují prostřednictvím stránky na Facebook.

Pro děti našich uživatelů byl koncem roku zřízen hrací koutek ve výpůjčním oddělení, kde si mohou hrát než rodič vyřídí výpůjčku knih.

944 INFORMAČNÍ CENTRUM (IC)

1. Zkušební přístupy do nových elektronických informačních zdrojů:

Zkušební přístupy do EIZ a nadstavbových nástrojů slouží pro průzkum zájmů a potřeb akademických pracovníků univerzity a tím i jako podklad pro návrhy případného nákupu nových EIZ a nadstavbových nástrojů na univerzitu

Global Health (CAB International)

Humanities International Complete (EBSCO)

Gender Studies Database (EBSCO)

Natural Science Collection (ProQuest)

Technology Collection (ProQuest) – zahrnuje databáze:

ProQuest Advanced Technologies & Aerospace Collection,

ProQuest Engineering Collection,

ProQuest Illustrata: Technology,

ProQuest Materials Science Collection

Social Science Premium Package (ProQuest)

Arts & Architecture Package (ProQuest)

ProQuest Dissertations & Theses (ProQuest)

ProQuest Central (ProQuest) – multioborové zaměření

COS Research Support Suite (ProQuest) – záznamy o aktivních vědeckých pracovnících různých oborech z různých institucí v 75 zemích; o financování projektů, atd.

Taylor & Francis – přístup do jejich časopisů online

EMERALD

ebrary

BIOSIS Citation Index

Audiobook Collection (EBSCO)

eBook Collection (EBSCO)

Současně mají uživatelé možnost vyzkoušet si v rámci zkušebních přístupů až do 29. února 2012 discovery systém EBSCO Discovery Service umožňující snadný a pohodlný přístup ke všem databázím odborných informací z jednoho uživatelského prostředí. Dalším nástrojem, který byl v rámci zkušebních přístupů dostupný, byl EBSCO A-to-Z (EBSCO) rozcestník elektronických časopisů.

Nákupem 23 titulů e-books od předních vydavatelů vědeckých publikací (např. CABI Publishing, Springer, Wiley atd.) byl rozšířen počet titulů e-books z trvalého nákupu na konečných 166 titulů.

Od listopadu 2011 byly předplaceny v rámci JSTOR kolekce Arts & Sciences IV (obsahuje kolekce Business I a II) a Business III Collections. Jedná se o kolekce fulltextových elektronických časopisů zahrnující tituly zejména z oblasti managementu, práva a vzdělávání. Tento zdroj nahradil dříve předplácenou PATRIA Plus, kterou od listopadu roku 2011 začal hradit ze svých prostředků Ústav financí a jejíž dostupnost v rámci univerzity byla omezena jen na IP adresy Provozně-ekonomické fakulty.

2. Pořádané semináře:

Elektronické informační zdroje pro ekonomii a příbuzné obory

Elektronické informační zdroje pro rybářství a hydrobiologii

Informační zdroje a metavyhledávač 360Search

Vyhledávání literatury a 360Search

Elektronické informační zdroje pro biotechnologii rostlin

Elektronické informační zdroje na Mendelově univerzitě pro lesnictví a lesnickou ekonomiku

Elektronické informační zdroje doktorského studia Provozně ekonomické fakulty

Informační zdroje doktorského studia Agronomické fakulty

Ekonomické informační zdroje na MENDELU

Elektronické informační zdroje na Mendelově univerzitě v Brně pro Fakultu regionálního rozvoje a mezinárodních studií

Podpora a hodnocení vědy

Elektronické informační zdroje pro pedagogiku a vzdělávání

Pod hlavičkou Institutu celoživotního vzdělávání proběhly 2 cykly přednášek, každý o 3 seminářích na téma elektronických informačních zdrojů a citací literatury dle normy ISO 690. Semináře vedou ing. Svobodová, ing. Kratochvílová nebo Mgr. Plch.

Proběhly také 2 přednášky externích odborníků:

SciVerse a Scopus – přednášela Mgr. Lucie Vavříková

eBooks na EBSCOhost – přednášel Mgr. Pavel Synek

V lednu roku 2011 bylo Informační centrum osloveno Agronomickou fakultou MENDELU v Brně, aby se aktivně zapojilo do akce „Dny otevřených dveří“ pořádané touto fakultou. Akce se zúčastnil jeden pracovník Informačního centra.

V září se pracovník Informačního centra aktivně účastnil na Úvodech do studia pro Lesnickou a Agronomickou fakultu, kde stručně seznámil nové studenty se službami nabízenými Informačním centrem a Ústřední knihovnou.

3. Události roku 2011, novinky:

Od února roku 2011 bylo otevřeno nové informační centrum Z v budově, kde sídlí Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií na tř. Generála Píky, s celkovým počtem 70 studijních míst. V nových prostorách jsou počítače připojené k internetu, možnosti kopírování, skenování a síťového tisku, krátkodobého půjčování knih, dobíjení kreditu na tisk a kopírování a registrace nových uživatelů. Celá prostora je pokryta Wifi sítí a část je zasíťovaná pevným připojením k internetu.

V rámci projektu NAKLIV (Národní klastr informačního vzdělávání) 1 pracovník Informačního centra absolvoval semináře nutné pro získání „Certifikátu lektora informačního vzdělávání“. Tento certifikát je garantovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. V současné době vlastní tento certifikát celkem 3 pracovníci Informačního centra z celkového počtu 10 osob v něm pracujících.

V průběhu druhé poloviny července až září, v době uzavření studijní prostory informačního centra z důvodů rekonstrukce, jeden z jejich pracovníků provedl opravy obsahu webových stránek české a anglické verze a v souladu s jednotným vizuálním stylem Mendelovy univerzity došlo ke změně grafické podoby některých jejích částí.

Vzhledem ke špatné zastupitelnosti, jež je způsobená nedostatečným personálním obsazením oddělení Informačního centra, neměli pracovníci ve službách (IC, studovna, IC-Z) možnost vybírat si dlouhodobější řádnou dovolenou v průběhu školního roku, tj. v době od poloviny února do konce června a od poloviny září do 3. týdne v prosinci. V případě nepřítomnosti pracovníků z důvodů nemoci bylo nutné zkracovat provozní dobu některé ze studijních prostor. Nejčastěji to byla studovna v budově A.

Studijní prostory

Celkový počet návštěvníků studijních prostor je v posledních letech zhruba stejný, v roce 2011 210 992, v roce 2010 to bylo 211 119, což je o 127 uživatelů méně (0,06 %). Změnilo se ale rozložení návštěvnosti jednotlivých studijních prostor. Zvýšila se návštěvnost studovny v budově A a část uživatelů přešla do nových studijních prostor v budově Z. Zdá se, že turniket ve vchodu informačního centra se stal bariérou a studenti více využívají studovny s volným přístupem.

4. Informační centrum

Informační centrum: Provozní doba: pondělí – pátek 8 – 19 h. Týdně je otevřeno 55 hodin

Od ledna 2011 došlo v informačním centru ke změnám otevírací doby. Ta byla zkrácena o 3 hodiny denně (místo 7:00 – 21:00 h to je 8:00 – 19:00 h) a zrušeny byly i soboty (8:00 – 14:00 h). Příčinou byl nedostatek personálu na pokrytí služeb.

V období červenec – září 2011 došlo ve studijních prostorách informačního centra k rekonstrukci podlah, síťového a elektrického vedení. V důsledku provedení těchto oprav byl snížen počet studijních míst o 4. Celkem mají tedy studenti v informačním centru k dispozici 135 studijních míst, z toho 61 vybavených počítačem s plným přístupem na internet a k celoškolské síti, 1 PC pro vyhledávání v souborném katalogu, 1 PC pro vyhledávání ve specializovaných elektronických informačních zdrojích (ČSN online, ASPI, Firemní monitor, OVEL, MediaSearch), 4 síťové přípojky pro notebooky.

Volný výběr knih a sborníků s tematikou zemědělství, lesnictví, ochrany životního prostředí a jiných přírodních a společensko-ekonomických věd obsahuje celkem 10 707 knižních jednotek (v roce 2010 to bylo 10 574 knižních jednotek), které jsou tvořeny 8 503 tituly. Přírůstek za rok 2011 byl 345 knižních jednotek (v roce 2010 to bylo 481 knižních jednotek) tvořených 324 tituly s tematickým zaměřením na obory vyučované na Agronomické fakultě MENDELU v Brně.

V informačním centru jsou pravidelně sledovány prezenční výpůjčky tj. knihy, které si studenti neodnášejí mimo informační centrum, ale vrací je zpět na určená místa. Služba seje čárový kód každé knihy a výsledkem je statistika využití. Prezenčně bylo půjčeno celkem 12 112 ks (3 284 tituly). Které knihy jsou nejvíce žádané studenty slouží jako jeden z důležitých podkladů pro nákup literatury do IC.

Absenčně bylo studentům na víkendové výpůjčky (knihy jsou půjčovány v pátek od 16:00 h do pondělí, nutno vrátit do 1 hodiny po otevření informačního centra) a přes noc (knihy jsou půjčovány po 17:00 h a vráceny musejí být nejdéle 1 h po otevření informačního centra následující den) půjčeno v roce 2011 610 ks, což je oproti roku 2010 o 210 % více, tj. o 413 výpůjček. Jednou z příčin prudkého zvýšení absenčních výpůjček mohlo být v roce 2011 nově zavedené půjčování knih tzv. přes noc.

K prezenční výpůjčce jsou zde k dispozici výuková a odborná CD a DVD.

V roce 2011 bylo zaznamenáno celkem 116 740 průchodů do informačního centra. Oproti roku 2010 je to pokles o 23 %, tj. o 35 626 průchodů (v roce 2010 jich bylo 152 366). Předpokládanými příčinami poklesu návštěvnosti oproti roku 2010 může být zkrácení otevírací doby informačního centra o 21 hodin týdně, částečné přesunutí studentů do ostatních studijních prostor (studovna v budově A a IC-Z – viz příloha 1.1 – 1.3), uzavření informačního centra na 3 měsíce kvůli rekonstrukci, pozdní montáž turniketu u vchodu do informačního centra, ke kterému došlo až 14. října. Studenti měli vstup volný a nemuseli tedy snímat své karty, aby se do studijních prostor dostali. Z těchto všech příčin jsou statistiky návštěvnosti informačního centra v roce 2011 obtížně srovnatelné s rokem 2010. Podrobný rozpis průchodů v rámci jednotlivých měsíců za posledních 10 let je uveden v příloze v tabulce 1.1 .

5. Čítárna časopisů

Z důvodu personálních změn zůstala v roce 2011 od ledna do konce října bez obsluhy, byla přičleněna k vlastnímu informačnímu centru a doba otevření byla prodloužena do 19:00 h. Od listopadu 2011 je zde k dispozici uživatelům 1 pracovník se sníženou pracovní schopností na půl úvazku v době 9:30 – 14:00 h. Mimo toto časové rozpětí uživatelům poradenskou činnost zajišťují služba informačního centra.

Celkem je zde 39 studijních míst, z toho 6 vybavených počítačem s plným přístupem na internet a k celoškolské síti, přednostně jsou však počítače v čítárně určeny pro práci s elektronickými informačními zdroji a ke skenování. Tyto počítače sem byly opětovně umístěny od října r. 2011 (převod starších PC z ústřední knihovny), protože začátkem roku byla tato PC přesunuta do nových studijních prostor v budově FRRMS. Stalo se tak z důvodu nedostatku finančních prostředků na nákup nových počítačů.

Na základě předplatného bylo v roce 2011 odebíráno 223 titulů časopisů v tištěné podobě, z toho 135 českých a 88 zahraničních. Připočteme-li k tomuto počtu časopisy získané výměnou nebo darem, bylo

v čítárně časopisů k dispozici uživatelům 116 českých a 264 zahraničních časopisů, tj. celkem 380 titulů. V tištěné podobě je zde k dispozici kompletní Sběrka zákonů.

6. Studovna

Provozní doba studovny: pondělí – čtvrtek 8 – 19 h, pátek 8 – 16 h. Týdně je otevřeno 52 hodin.

Je zde celkem 90 studijních míst, z toho 20 je vybaveno počítačem s plným přístupem na internet a k celoškolské síti, 6 síťových přípojek pro notebooky. Jsou zde k dispozici 3 scannery, z toho 2 formát A4 a 1 formát A3.

Ve fondech studovny je celkem 883 knižních titulů. Z toho bylo v roce 2011 vystaveno celkem 674 titulů skript. Z toho 543 titulů vydaných na MENDELU a 131 titulů vydaných na jiných univerzitách v ČR. Roční přírůstek byl 34 knižních titulů. Dále jsou zde k dispozici situační a výhledové zprávy Ministerstva zemědělství.

Studentům jsou umožněny krátkodobé absenční výpůjčky skript na 7 dnů, přes noc a na víkend. V roce 2011 bylo uskutečněno 5 254 výpůjček a 894 prolongací (v roce 2010 byla prodloužena výpůjčka u 595 titulů). Počet výpůjček oproti roku 2010 vzrostl o 272 výpůjček.

K prezenčnímu půjčování jsou zde uloženy vysokoškolské kvalifikační práce AF a LDF od r. 2010 (starší dvou let jsou ve výpůjčním oddělení Ústřední knihovny) a PEF rok 2011 (je zde vždy jen rok).

V roce 2011 bylo ve studovně zpracováno celkem 1 931 vysokoškolských kvalifikačních prací z AF, LDF, PEF a ICV (v roce 2010 to bylo 2 309 prací). Práce z Institutu celoživotního vzdělávání jsou po zpracování ve studovně a zařazení záznamů do Souborného katalogu uloženy v Ústřední knihovně – výpůjční oddělení.

Za rok 2011 přibylo ve studovně 166 ks publikací a 1 271 vysokoškolských kvalifikačních prací.

V roce 2011 bylo zaznamenáno celkem 70 800 průchodů. Ve srovnání s rokem 2010 je to nárůst o 20,50 %, tj. o 12 047 průchodů. Toto navýšení mohlo být způsobeno uzavřením informačního centra na 3 měsíce z důvodů rekonstrukce, kdy byla jako náhrada tato prostora otevřena kromě 3 týdnů v červenci po celou dobu letních měsíců (červenec – září).

Podrobný rozpis průchodů v rámci jednotlivých měsíců od roku 2006 je uveden v příloze v tabulce 1.2.

Údaje o průchodech jsou pravidelně odečítány ze zabezpečovacích bran u východu ze studovny.

Obsluha studovny centrálně zpracovává odpisy a převody časopisů pro Ústřední knihovnu.

Je zde prováděna retrokatalogizace knihovního fondu.

7. Informační centrum Z

Provozní doba: pondělí – čtvrtek 8 – 19 h, pátek 8 – 16 h. Týdně je otevřeno 52 hodin.

Tato studijní prostora byla nově otevřena 21. února 2011 v budově Fakulty regionálního rozvoje a mezinárodních studií.

Je zde k dispozici celkem 70 studijních míst, z toho 5 vybavených počítačem s přístupem na internet, kdy 1 PC je přednostně určeno pro skenování a posílání dokumentů na tisk.

Umístěny jsou zde vysokoškolské kvalifikační práce FRRMS od roku 2011. Jejich půjčování je pouze prezenční.

Uživatelé mají k dispozici ve volném výběru 1 601 titulů knih, které jsou zaměřeny především na ekonomii (agroekonomie, geografická ekonomie, makroekonomie, mikroekonomie), management, podnikovou ekonomiku (řízení a strategie, oceňování), zahraniční obchod, statistiku, demografii, EU, regionální rozvoj, mezinárodní vztahy, sociologii a psychologii (lidské zdroje), právo. Přírůstek v roce 2011 byl tvořen 300 knižními tituly. Absenční krátkodobé výpůjčky knih jsou zde možné na dobu 7 dnů. V roce 2011 bylo uskutečněno 1 592 absenčních výpůjček a 969 prolongací.

V IC-Z jsou umístěny časopisy (Acta Universitatis a Časopis Beskydy), edice Folia Universitatis a další vybrané monografie vydávané Mendelovou univerzitou v Brně.

V informačním centru Z jsou sledovány prezenční výpůjčky (2011- 992 ks).

8. Meziknihovní výpůjční služba (MVS) a Mezinárodní meziknihovní výpůjční služba (MMVS)

Jsou poskytovány vědeckým a pedagogickým pracovníkům MENDELU a studentům postgraduálního studia. V roce 2011 bylo vyřízeno celkem 1 300 položek, což je ve srovnání s rokem 2010 o 339 položek méně. Z vyřízených požadavků na tuto službu bylo jiným knihovnám poskytnuto 370 výpůjček (525 článků z časopisů a 91 knih), pro uživatele z naší univerzity bylo vyžádáno celkem 930 výpůjček (799 článků z časopisů, 114 knih a 17 kapitol z knih)

Požadavky na MVS a MMVS v roce 2011 podle jednotlivých fakult MENDELU ve srovnání s rokem 2010

Fakulta	rektorát	AF	LDF	PEF	FRRMS	ZF*	Celkem
MVS 2010	26	352	598	42	0	61	1023
MVS 2011	5	383	526	9	6	1	930

*Pozn.: Požadavky ZF jsou také vyřizovány přímo v knihovně v Lednici, viz přehled za oddělení 943 – Ústřední knihovna.

Zahraniční knihy jsou žádány přes Moravskou zemskou knihovnu v Brně (MZK), kdy pracovnice MVS knihy v MZK osobně vyzvedává a vrací, což znamená rychlejší dodání knihy uživateli a úsporu poštovního a balného. Aktivně jsme zapojeni do projektu Virtuální polytechnická knihovna (dále jen VPK). Pro jiné organizace bylo v roce 2011 vyřízeno 75 požadavků. Ve srovnání s rokem 2010 došlo k prudkému poklesu a to o 113 požadavků. Z jiných knihoven jsem žádali celkem 38 požadavků (v r. 2010 40 požadavků), z toho bylo 23 požadavků na mezinárodní meziknihovní výpůjční službu. Průměrná doba vyřízení nám zadaných požadavků v roce 2011 byla 8 h 27 min. Přetrvává nízký počet požadavků vyřizovaných přes VPK zapříčiněný uzavřením kolektivní smlouvy na tzv. elektronické dodávání dokumentů mezi Národní knihovnou ČR a agenturou DILIA. Práce se systémy elektronického dodávání dokumentů je díky tomu značně komplikovaná (zvýšená administrativa těchto služeb a vysoká cena takto získávaných dokumentů). Pro MMVS využíváme německé služby „document delivery“ SUBITO, kdy prostřednictvím této služby získáváme elektronické kopie článků ze zahraničí, kopie jsou dodány do 48 hodin, v roce 2011 bylo touto cestou vyřízeno 96 požadavků (v r. 2010 110 požadavků). V roce 2011 bylo přímo vyřízeno také 16 požadavků (11 článků, 5 knih) na MMVS do zahraničí. Byly to především knihovny na Slovensku, ale také v Maďarsku, Srbsku a Kanadě.

Náklady v roce 2011 za služby MVS a MMVS neslo Informační centrum. Náklady na MVS činily v roce 2011 1 907,- Kč, na MMVS přes MZK 14 838,- Kč a přes službu SUBITO 732,88 EUR bez bankovních poplatků, které v roce 2011 činily celkem 9 900 Kč (do 11/2010). Stav na příjmovém účtu VPK k 31. 12. 2011 byl 3 027,50 Kč, stav na výdajovém účtu VPK k 31. 12. 2011 byl 6 047,70 Kč, kdy ještě před ukončením roku 2011 tam bylo vloženo 5 000 Kč.

Náklady na MVS a MMVS v roce 2011 podle jednotlivých fakult MENDELU

Fakulta	rektorát	AF	LDF	PEF	FRRMS	ZF*	Celkem
Cena 2011 (Kč)	6 656	17 265	15 865	700	0	0	40 486

*Pozn.: Požadavky ZF jsou také vyřizovány přímo v knihovně v Lednici.

Služba cirkulace časopisů – v rámci cirkulačních služeb půjčujeme časopis Science (Fakultní nemocnice Brno-Bohunice) a Agra Focus (AGRITEC Šumperk).

9. Rešerše

Rešeršní služba je určena vědeckým a pedagogickým pracovníkům a studentům postgraduálního studia MENDELU v Brně. Tato služba je poskytována bezplatně.

V roce 2011 bylo zpracováno 32 rešerší (v r. 2010 to bylo 51 rešerší). Rozděleno dle fakult bylo pro AF vypracováno 8 rešerší, pro LDF 21 rešerší, pro PEF 0 rešerší, pro FRRMS 0 rešerší, pro ZF 0 rešerší a pro externisty 3 rešerše. Od roku 2007 dochází k postupnému a výraznému poklesu počtu vypracovaných rešerší. Hlavní předpokládanou příčinou je nejen přechod od elektronických informačních zdrojů (EIZ) na pevných discích ke zdrojům online (stalo se tak od roku 2001), ale hlavně větší informovanost pracovníků a studentů univerzity o existenci těchto zdrojů a jejich vzrůstající informační gramotnost. Stále více uživatelů si dokáže samo sestavit profil a nalézt informace ke svému tématu. Navíc se mohou do zdrojů připojit sami kdykoliv a odkudkoliv (vzdálený přístup přes proxy server, VPN, Shibboleth) a mohou si tedy požadovanou literaturu nalézt sami. Aby tato práce byla uživatelsky co nejjednodušší, je jim k dispozici nástroj 360Search prohledávající v jednom vyhledávacím prostředí najednou až 50 zdrojů. Rešeršní služby se tak transformují do podoby spíše poskytování konzultací při vyhledávání literatury na požadovaná témata a pořádání seminářů a přednášek o EIZ, jejich typech, způsobech tvorby rešeršních dotazů, vyhledávání v těchto zdrojích a o nadstavbových nástrojích, které usnadňují další práci se získanými informacemi (manažery pro správu bibliografických citací, citační manažery, ...). To je v současné době hlavním cílem našeho pracoviště – uživatele naučit aspoň základům rešeršních strategií, aby si sami dokázali vyhledat základní literaturu potřebnou k vědecké a pedagogické práci a ke studijním účelům.

Pomoc s vyhledáváním literatury na seminární, bakalářské a magisterské práce poskytujeme i studentům bakalářských a magisterských forem studia.

10. Výměna časopisů a jiných publikací

Jedním ze způsobů získávání knihovních fondů (časopisy, sborníky, knihy, ...) je tzv. výměna publikací. Její velkou předností je, že lze takto získat tituly, které nejsou běžně prodejné. V rámci této služby jsou rozesílány publikace našich autorů. Výsledkem je propagace práce akademických pracovníků naší univerzity a současně tak i celé univerzity.

V současnosti je rozesíláno 157 ks časopisu *Acta Universitatis agriculturae et silviculturae Mendelianae Brunensis*. V roce 2011 vyšla celkem 3 čísla Act se zaměřením na ekonomii, management a příbuzné obory. Ta jsou zasílána ještě navíc v počtu 20 ks na vybrané vysoké školy v ČR se zaměřením na ekonomii. Ve srovnání s rokem 2010 došlo ke snížení počtu posílaných Act o 50 ks. Důvodem byla snaha ušetřit finanční prostředky nejen za jejich tisk, ale i za poštovné. Umožněno to bylo v návaznosti na online dostupnost plných textů ve formátu pdf publikovaných v *Acta Universitatis* od roku 2010. Instituce, které Acta přestaly v tištěné podobě dostávat, byly vyrozuměny dopisem s uvedením www adresy do plných textů časopisu. I přes tyto změny jsou Acta i dále rozesílána do řady zemí po celém světě, jako např. Mexiko, Kolumbie, USA, Kanada, Indie, Japonsko, Austrálie a do většiny evropských zemí. Současně 6 ks tohoto časopisu je posíláno do databázových center nebo institucí, které s nimi spolupracují. Jsou to: CAB International – Velká Británie, Zoological Records – Velká Británie, Plant Science Library – Velká Británie, Elsevier BV – Nizozemí, FAO – Itálie, Chemical Abstracts Service – USA.

Druhým časopisem Mendelovy univerzity, posílaným v rámci výměny publikací, jsou Beskydy. Celkem je posílán do 75 institucí a databázových center. Skenován je databází CAB Abstracts a AGRIS.

Výměnou publikací jsou posílány, dle oborového zaměření institucí, i další publikace našich autorů vydávaných Edičním střediskem Mendelovy univerzity v Brně (např. monografická edice *Folia Universitatis*, sborníky z konferencí a další monografické publikace). Jedná se o výtisky z nabídkové povinnosti nebo monografie, které autoři sami nabídnou k rozeslání v rámci této služby.

Za publikace, jež rozesíláme, dostáváme v současné době 129 titulů zahraničních časopisů a 28 titulů časopisů českých, tj. celkem 157 titulů. I když základním trendem je snižovat počty rozesílaných tištěných podob časopisů a přecházet na jejich zpřístupňování online, došlo v roce 2011 k nárůstu

počtu titulů o 13. Z toho 3 tituly přišly nově a u zbývajících deseti časopisů došlo k jejich opětovnému posílání po delší odmlce naší instituci. Výměnou dále dostáváme i monografie. V roce 2011 to bylo celkem 159 titulů.

V souvislosti s výměnou časopisů je prováděna i úplná katalogizace a retrokatalogizace publikací přicházejících v rámci výměny z partnerských institucí po celém světě (např. Evropa – Rakousko, Německo, Itálie, Francie, Španělsko, Portugalsko, Velká Británie, Finsko, Polsko, Slovensko, Rusko, Řecko; Asie – Japonsko, Indie, Čína; Severní a Jižní Amerika – USA, Kanada, Argentina, Venezuela, Mexiko) dle pravidel AACR2 v MARC 21.

11. Další činnosti Informačního centra

Informační centrum zabezpečuje přístup do elektronických informačních zdrojů (EIZ). V r. 2011 bylo přístupných 38 titulů (do listopadu 2011) a od 1. listopadu 2011 40 titulů placených databází, kdy přibily dva zdroje v rámci JSTOR – Arts & Sciences IV (obsahuje kolekce Business I a II) a Business III Collections. Tyto zdroje jsou předpláceny individuálně nebo v rámci konsorcií. Z celkového počtu 40 titulů EIZ jich bylo online ze všech počítačů univerzity a na vzdálený přístup dostupných 35, kdy 1 zdroj (Patria Plus) byl od listopadu 2011 přístupný jen na rozsah IP adres Provozně-ekonomické fakulty, kdy ho poslední 2 měsíce roku 2011 financoval Ústav financí PEF ze svých zdrojů. 5 zdrojů je dostupných jen na předem vyhrazených PC ve studijních prostorách.

Po srovnání statistik přístupů do EIZ za rok 2011 s rokem 2010 můžeme konstatovat, že došlo, až na výjimky, opět ke zvýšení využívání EIZ na MENDELU v Brně. Prudký nárůst využívání EIZ ve srovnání roku 2010 s rokem 2009 a jeho opětovné zvýšení v roce 2011 ve srovnání s rokem 2010 může být zapříčiněno větší informovaností akademických pracovníků a i studentů o existenci EIZ, jejich rostoucí potřebou a schopností s nimi pracovat a to i díky školením a seminářům věnovaným EIZ, existencí nástroje 360Search umožňujícím práci až v 50 zdrojích současně v jenom vyhledávacím prostředí či 5 měsíčním zkušebním přístupem do nástroje EBSCO Discovery Service, jenž je pokročilým vyhledávacím nástrojem s daleko komplexnějšími možnostmi vyhledávání a funkcemi ve srovnání s 360Search. Více informací k přístupům do jednotlivých zdrojů, vyhledaných a zobrazených záznamů či plných textů v průběhu jednotlivých měsíců r. 2011 a přehledné srovnání počtu přístupů v roce 2011 s rokem 2010 je uvedeno v příloze č. 3.

IC se podílí na zvyšování informační gramotnosti studentů i pedagogů MENDELU. Pořádá školení na používání databází a vyhledávání informací, poskytuje individuální konzultační a poradenskou činnost, spravuje e-learningový kurz informační výchovy v UIS.

Statistiky

1. Využívání studoven a počítačů Informačního centra

1.1 Návštěvnost informačního centra v letech 2002 až 2011

Měsíc	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
leden	14 252	výpadek	15 625	17 506	18 159	17 634	14 309	11 071	9 001	9 637
únor	14 184	14 399	19 644	16 514	18 069	12 128	15 421	13 476	13 530	11 394
březen	16 771	21 376	25 019	41 005	24 319	26 436	18 471	20 553	24 348	18 643
duben	20 979	24 298	22 854	32 688	22 990	28 359	24 421	22 018	19 150	18 511
květen	8 524	22 226	26 850	22 490	23 870	28 953	14 863	12 671	15 107	15 614
červen	13 731	14 150	17 793	14 913	14 845	15 062	8 680	5 567	8 959	7 383
červenec	5 690	3 204	5 120	2 788	1 997	2 582	2 006	1 041	1 283	zavřeno
srpen	1 664	1 382	977	1 428	zavřeno	946	594	294	414	zavřeno
září	13 114	17 106	8 743	10 270	9 739	11 418	7 880	7 541	8 141	zavřeno
říjen	13 516	25 894	18 513	22 380	28 950	34 254	20 154	18 603	16 636	8 696
listopad	17 739	25 271	22 936	26 042	28 854	33 268	19 071	20 358	21 116	15 399
prosinec	13 274	25 780	14 987	23 683	25 321	24 373	17 385	18 068	14 681	11 463
CELKEM	153 438	195 086	199 061	231 707	217 113	235 413	163 255	151 261	152 366	116 740

Pozn.: Údaje jsou převzaty z přístupového systému UIS a jsou pouze orientační, na opakované sejmutí stejné karty, které se nezaznamenává do systému, mohou projít do informačního centra i neregistrovaní studenti, což se nepromítá do přístupového systému UIS.

1.2 Návštěvnost studovny v letech 2006 až 2011

Měsíc	2006	2007	2008	2009	2010	2011
leden	6 065	8 995	7 259	5 224	3 749	4 848
únor	9 381	8 722	6 393	4 003	4 025	3 828
březen	13 772	11 923	8 735	7 425	7 054	7 607
duben	16 203	14 583	14 202	10 124	10 320	8 222
květen	15 727	12 489	8 489	7 807	9 245	8 164
červen	6 272	4 480	4 104	4 078	3 752	3 472
červenec	zavřeno	832	zavřeno	447, od 13. zavřeno	266, od 12. zavřeno	40, zavřeno 4.-22.
srpen	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	83
září	4 444	5 763	zavřeno	zavřeno	zavřeno	7 399
říjen	16 266	14 552	2 200	5 331	4 759	8 556
listopad	18 295	14 325	7 888	7 629	7 946	10 044
prosinec	17 459	13 618	10 186	7 393	7 637	8 537
CELKEM	123 884	110 282	69 456	59 461	58 753	70 800

Pozn.: Údaje jsou odečítány ze zabezpečovacích bran u východu ze studovny.

1.3 Návštěvnost informačního centra Z (tř. Generála Píky) v roce 2011

Měsíc	2011
leden	
únor	501, od 21. otevřeno
březen	3526
duben	3824
květen	2029
červen	nefunkční brány
červenec	od 19. zavřeno
srpen	zavřeno
září	1848, otevřeno od 12.
říjen	3712
listopad	4588
prosinec	3425
CELKEM	23 452

Pozn.: Údaje jsou odečítány ze zabezpečovacích bran vchod - východ z informačního centra Z. Od 17. května 2011 do 16. července byly brány mimo provoz a nebylo možné odečítat průchody.

1.4 Využívání počítačů ve studijních prostorách Informačního centra v roce 2011 dle jednotlivých fakult vyjádřené v minutách a procenticky

	Informační centrum		Čítárna časopisů		Studovna		Informační centrum Z	
AF	2 004 880	47,02 %	2 753	31,80 %	491 920	47,88%	6 724	2,16 %
CP	7 730	0,18 %	469	5,42 %	13 124	1,28%	1 771	0,57 %
Externí	1 654	0,04 %	0	0,00 %	908	0,09%	0	0,00 %
FRRMS	126 049	2,96 %	15	0,17 %	15 087	1,47%	284361	91,23 %
ICV	80 918	1,90 %	146	1,69 %	11 887	1,16%	0	0,00 %
LDF	937 989	22,00 %	579	6,69 %	238 284	23,19%	600	0,19 %
PEF	847 941	19,89 %	3 927	45,36 %	196 903	19,16%	13 846	4,44 %
REK	52 068	1,22 %	0	0,00 %	10 430	1,02%	2 619	0,84 %
stud	1 483	0,03 %	453	5,24 %	1 081	0,11%	1	0,00 %
ZF	203 200	4,77 %	315	3,64 %	47 844	4,66%	1 733	0,56 %
(Prázdné)	60	0,00 %	0	0,00 %	25	0,00%	34	0,01 %
CELKEM	4 263 972	100,00 %	8 657	100,00 %	1 027 493	100,00%	311 689	100,00 %

1.5 Srovnání využívání počítačů ve studijních prostorách Informačního centra v roce 2010 s rokem 2011 dle jednotlivých fakult vyjádřené v minutách

	Informační centrum		Nárůst (pokles) v %
	2010	2011	
AF	1 820 178	2 004 880	10,15
CP	3 697	7 730	109,09
Externí	-	1 654	
FRRMS	279 593	126 049	-54,92
ICV	69 685	80 918	16,12
LDF	1 132 234	937 989	-17,16
PEF	1 059 829	847 941	-19,99
REK	54 958	52 068	-5,26
stud	-	1 483	
ZF	281 436	203 200	-27,80
(Prázdné)	-	60	
Zvláštní	21 200	-	
CELKEM	4 701 610	4 263 972	

	Čítárna časopisů		Nárůst (pokles) v %
	2010	2011	
AF	25 766	2 753	-89,32
CP	910	469	-48,46
Externí	-	0	
FRRMS	1 695	15	-99,12
ICV	466	146	-68,67
LDF	13 867	579	-95,82
PEF	5 492	3 927	-28,50
REK	608	0	-100,00
stud	-	453	
ZF	1 959	315	-83,92
(Prázdné)	-	0	
Zvláštní	14 129	-	
CELKEM	50 763	8 657	

Pozn.: Údaje v roce 2011 jsou jen za období říjen-prosinec (opětovné umístění počítačů do čítárny časopisů)

	Studovna		Nárůst (pokles) v %
	2010	2011	
AF	274 836	491 920	78,99
CP	2 356	13 124	457,05
Externí	-	908	
FRRMS	10 029	15 087	50,43
ICV	3 100	11 887	283,45
LDF	159 467	238 284	49,43
PEF	116 887	196 903	68,46
REK	417	10 430	2 401,20
stud	-	1 081	
ZF	25 534	47 844	87,37
(Prázdné)	-	25	
Zvláštní	40 806		
CELKEM	592 626	1 027 493	

2. Využívání EIZ v r. 2011

2.1 BioOne

	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Total
Total searches	33	77	45	51	17	25	0	17	17	25	27	8	342
Total sessions	77	102	115	80	92	69	32	80	44	67	771	35	864

2.2 EBSCOhost

Database name	Sessions	Searches	Full Text	Abstracts
Academic Search Complete	3865	6658	2109	20798
Business Source Complete	3315	7099	4247	20853
EconLit with Full Text	3176	6628	344	10146
Environment Complete	3101	5146	545	15537
GreenFILE	2871	5107	11	10699
Total	16328	30638	7256	78033

2.3 Databáze na platformě OvidSP

		Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Total
Biological Abstracts	Searches Run	369	518	284	216	92	60	187	197	52	1514	980	896	5364
CAB Abstracts	Searches Run	802	799	1288	1024	377	609	326	609	407	1260	616	688	8805
FSTA	Searches Run	275	537	872	649	201	157	186	221	71	1389	1157	754	6469
Biological Abstracts	Total sessions	92	89	83	69	26	16	32	18	16	308	234	142	1125
CAB Abstracts	Total sessions	166	160	778	648	178	157	68	85	84	335	333	129	3121
FSTA	Total sessions	93	126	693	555	141	122	45	45	45	491	481	205	3042

2.4 Web of Knowledge

	Web of Science			Journal Citation Reports	
	Subsessions	Records Views	Total Items Requested	Subsessions	Records Views
Nov	569	1137	1137	290	837
Oct	1300	3130	3130	220	819
Sep	924	2633	2633	201	723
Aug	875	1976	1976	230	838
Jul	783	4234	4234	222	872
Jun	835	3385	3385	318	1165
May	997	3258	3258	283	944
Apr	1404	4794	4794	329	854
Mar	1505	6041	6041	259	1077
Feb	1238	5007	5007	350	1314
Jan	1255	3216	3216	278	941
Total Use	11685	38811	38811	3080	10384

2.5 Science Direct

Month	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Total
Total sessions	1431	1705	2467	2118	1438	1002	936	858	893	1727	1750	1075	17 400
Total Searches	1628	2419	3742	3716	1725	1214	802	736	981	2423	2123	1077	22 586

2.6 SCOPUS

Month	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Total
Searches run	2253	2040	3888	3950	1786	1530	1612	1453	1304	3630	2636	1985	28 067
Sessions	695	686	1281	1202	687	541	613	562	547	907	789	609	9 119

2.7 Springer – platforma Metapress Full-Text Article Requests

Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Total
919	1258	1919	1636	1274	998	936	748	835	1193	1564	x	13280

2.8 ProQuest Illustrata Queries Report by Database

Database	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Total
AGRICOLA	10	12	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	27
Illustrata: Natural Sciences	10	12	0	271	119	108	15	29	31	181	230	59	1065
Web Resources Related to Natural Sciences	10	12	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	27
ProQuest Deep Indexing: Agriculture	10	12	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	27
Total	40	48	0	271	119	108	15	29	31	184	242	59	1146

2.9 Safari online bussines books

	YTD Total
Total Number of Valid Sessions	169
Total Number of Sections Viewed	591
Total Number of Searches	96

2.10 Wiley

Online Journals

Month	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Total
Successful Full-Text Article Requests	853	1141	1284	1023	1016	744	585	589	655	700	893	483	9966

Online Books (Number of Successful Item Requests)

Month	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Total
Title Homepage	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32	13	45
Abstracts		00	0	0	00	0	00	0	0	00	38	08	46
Full Text	47	137	302	87	19	85	15	3	2	13	45	2	757

0

0

3. Srovnání využití EIZ v roce 2011 s rokem 2010

Název zdroje	Měřitelná jednotka	2010	2011
Biological Abstracts	Total Searches Run	3 776	5 364
	Total Sessions	1 948	1 125
CAB Abstracts	Total Searches Run	8 392	8 805
	Total Sessions	1 781	3 121
Food Science and Technol. Abstracts	Total Searches Run	2 245	6 469
	Total Sessions	1 077	3 042
Bione	Total Searches Run	470	342
	Total Sessions	1 085	864
	Successful Full-Text Article Requests	788	1 070
Scopus	Total Searches Run	21 349	28 067
	Total Sessions	6 611	9 119
	Abstracts	24 830	25 563
Science Direct	Total Searches Run	18 264	22 586
	Total Sessions	15 168	17 400
	Requests for full-text documents	48 884	64 797
	Requests for all pages	140 336	186 272
	Total Searches Run (incl. Federated Search)	18 264	22 586
Academic Search Complete	Total Searches Run	3 973	6 658
	Total Sessions	1 730	3 865
	Abstracts	5 773	20 798
	Fulltext	1 526	2 109
Business Source Complete	Total Searches Run	2 651	7 099
	Total Sessions	1 107	3 315
	Abstracts	2 877	20 853
	Fulltext	1 248	4 247
EconLit with Full Text	Total Searches Run	2 976	6 628
	Total Sessions	1 166	3 176
	Abstracts	2 040	10 146
	Fulltext	211	344
Environment Complete	Total Searches Run	2 205	5 146
	Total Sessions	1 173	3 101
	Abstracts	3 340	15 537
	Fulltext	415	545
GreenFILE	Total Searches Run	1 645	5 107
	Total Sessions	858	2 871
	Abstracts	1 855	10 699
	Fulltext	52	11
Web of Science	Subsessions	10 709	11 685
	Records Views	38 319	38 811
	Total Items Requested	38 319	38 811
Journal Citation Reports	Subsessions	2 591	3 080
Journal Citation Reports	Records Views	6 766	10 384

Springer	Full text article request	10 479	13 280
ProQuest Illustrata	Queries	828	1 146
Safari online bussines books	Successful Section Requests	416	591
Wiley e-books	Number of Successful Section Requests	602	757
Wiley e-journals	Successful Full-Text Article Requests	7 524	9 966
Ulrichs web	Logins	326	143

Statistiky využívání jednotlivých informačních zdrojů jsou k dispozici v Informačním centru.

Dne 23. 1. 2012

Vypracovala Ing. Věra Svobodová na základě podkladů vedoucích jednotlivých oddělení Ing. Homoly (AVC), p. Drápelové (Ediční středisko), Bc. Perlové (Ústřední knihovna) a Ing. Kratochvílové (Informační centrum).